

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Religiosis Domibvs. Titvlvs IX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](#)

in mortis articulo a) excommunicati hujusmodi possint absolucionis beneficium quomodo liber obtinere. Et nihilominus secus facta non teneant, & nullius existant efficacia vel momenti: Decernentes etiam & voluntates, quod si quis haec tenus virtute cuiusvis licentia seu mandati hujusmodi sufficit receptus ad aliquem monasticum ordinem, & habitum consuetum gestari per monachos talis ordinis suscepit, sive professionem emisit, sive non, sub dicta pena teneatur in monasterio, in quo receptus fuerit (etiam si beneficia ecclesiastica seu rectorias ecclesiastarum quarumvis obtineat) stare in eius tota ordinatione, & in hujusmodi ordini monastico altissimo deferire. Si quis autem prae-textu hujusmodi licentia vel fine habuit vel cum habitu vagando incederet, monitione prævia teneatur & debeat intra terminum XV. dierum à die monitionis hujusmodi computandum ad eum religionem vel ordinem, unde cum licentia vel fini licentia receterat, remeare. Quod si efficeretur neglexerit, post ipsum terminum tanquam notiorius apostata excommunicatus in omnibus & per omnia debet per quemlibet reputari, & ab omnibus retrahari, etiam per invocationem auxiliis brachii secularis, quoties fuerit opportunitas. In futuris autem nullus ex professoribus alius ex ordinibus mendicantibus hujusmodi in aliquem monasticum ordinem (Carthusiensem duntaxat excepto) possit aut debet per quemcunque recipi vel admitti, virtute alieius licentia vel indulxit, absque sedis hujusmodi licentia speciali, sub dictis penis, & nihilominus secus facta non teneant ipso iure. Hujusmodi licentia & indulxit, necnon confutacionibus Apostolicis, & mendicantium ordinum predicatorum, etiam si illis specialis & expressa, ac de verbo ad verbum in nostris literis mentione habita foret, & alii contraria non obstantibus quibuscumque. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostræ declarationis, decreti, statuti, prohibitions, & voluntatis infringere, vel ei auctu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumperit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incussum. Datum Seben. 4. Cal. Aug. Pont. nost. Anno 1.

CAP. II.

Religiosi sine suis superioribus licentia ultra mare euntes, sunt ipso facto excommunicati, nec ibi sunt ad predicationem vel divinorum celebrationem admittendi.

Ioannes XXII.

AD nostrum nuper relatio fide digna perdixit auditum, quod nonnulli religionis gestantes habitum, sed à veritate religionis omnino vacui, & à modestia penitus alieni, ad partes quandoque transmarinas se transferant, in quibus pauci fideles respectu infidelium commorantur. Et ut illi decipere facilius simpliciter animos, ac ipsis & aliis in errores precipitare fecerunt, retinente veleante sub ovilla ueste, ac humiliatis habitu lumenum occupantes, per doctrinas suas reprobas & erroneas fidelium mentes, quantum in eis est, corrumperet fatigant: In ipsis partibus periculum nimis spargere non omissunt, necnon & os suum ponentes in eccliam, lingua eorum falsidice transleunt super terram, S. Rom. eccl. detrahere constitutionibus, & alia multa à fide devia in suis sermonibus & secretis collocationibus evomete insanis ausibus non reverentur: ex quibus Deus offenditur, periculosa suscitantur scandala, paratur simplicibus laqueus, ipsique talium presumptores de heresi vehementer arguant se suscipitos. Nos itaque tantis obviare periculis paterna diligentia studiis cupientes, universis & singulis religiosis cunctisque conditionis, religionis, ordinis, vel sta-

a. Vide Concil. Trid. Sept. 14. c. 7. de casuum reservacione.

tus existant, de fratum nostrorum consilio districti auctoritate prætentum inhibemus, ne ipsorum aliquis absque superioris ordinis sui licentia, sibi per ipsi⁹ literas patentes concessa, de cetero ad partes se transferat antedictas. Superioribus ipsis nihilominus injungentes, ne quis ipsis sui ordinis fratribus (nisi duntaxat viris literatis, providis & expertis) hujusmodi licentiam impatrii præsumant. Nos enim quoquecumque praefumentes contrarium quovis modo, excommunicationis subiacere sententia volumus ipso facto. A qua nullus ab alio, quam à Rom. Pont. possit (nisi duntaxat in mortis articulo) absolutionis beneficium obtinere. Cegerum universis ecclesiæ prælatis in virtute sanctæ obedientiæ districte præcipiendo, præsentium tenore mandamus, quatenus nullos religiosos ad partes se transferentes prædictas, nisi per patentes superioris sui ordinis literas, de licentia speciali se illi transferendi sibi concessa, prælati eisdem fecerint plenam fidem, in civitatibus suis & diœcesibus ac locis & terris aliis ad prædicationis officium, vel divinorum celebrationem admittant: sed ipsis potius velut apositas capiant, seu capi faciant, eos carcerali custodiz (donec de dicta licentia speciali modo prædicto sibi constiterit) detinendo. Et nihilominus si quos religiosos approbare, quæ sedes Apost. reprobavit, vel quæ alias sunt fidei obvia in suis prædicationibus seu secretis collocationibus dogmatisse persenserint: ut tales (quibuscumque cessantibus privilegiis) possint licet capere, & carcerali custodiz, sicut suos possent subditos mancipare, licentiam impatrium. Et insuper tenore præsentium mandamus eisdem, ut de præmissis summarie, simpliciter & de plano, ac sine strepitu judicii & figura, per se vel alicuius eis alios, se solerter & fideleriter studeant informare, quoque de prædictis, seu eorum aliquo receperint eos esse, iuxta statuta canonum in aliorum exemplum castigare penitus debitis non postponant. Non obstantibus exemptionibus, & aliis quibuscumque privilegiis, literis Apostolicis eisdem religiosis, vel eorum ordinibus ab eadem fide concessis, vel in posterum concedendis: etiam si de illis plena & expressa mentio, ac de verbo ad verbum in prædictis sit habenda. Quæ quantum ad prædicta vel aliquod eorumdem eisdem in nullo volumus suffragari. Nulli ergo, &c. Datum Avignon. VI. Idus Maii. Pont. nost. Anno 9.

DE RELIGIOSIS DOMIBVS.

TITVLVS IX.

CAP. VNIC.

Licet beguinorum status sit propter mulieras ratione per Clemensem V. reprobatus, permittitur tamen mulieribus fidei digni, quae nec sunt culpabiles, nec suspecta, sub habitu beguinorum vivere: nec sunt tales per ordinarios molestanda. Vide cap. I. eod. tit. in Clem.

Ioannes XXII.

RATIO recta non patitur, ut innocentes ad partia cum nocentibus judicentur. Sanè feli. rec. Clemens Papa V. prædecessor nost. cum de mulieribus, quæ beguinæ vulgariter nuncupantur, nonnulla ei suissent præcipiū de Alemanie partibus iniuncta sinistra, & præterum quod earum quoddam de summa Trinitate & divina essentiâ disputarent, & prædicarent, accirca articulos fidei, & ecclesiastica sacramenta opinione catholica fidei contrarias introducerent, & multorum simplicium animas in diversos errores inducerent: ex his & aliis frequenter de illis auditus habens eas non indigna ratione suspecta, in illas, quæ statum hujusmodi noviter assumptum lectare nurultrius, aut quæ illum de novo assumerent, excommunicationis sententiam promulgavit. Verum quia in multis

○○○ 4

mundi partibus plurimæ sunt mulieres, quæ similiiter vulgo beguinæ vocatae, segregatae, quandoque in parentum, aut suis, interdum vero in aliis, aut conductis sibi communibus domibus insimul habitantes, vitas deducunt honestas, ecclesiæ de nocte frequentant, dioecesis locorum, & parochialium ecclesiæ rectoribus reverenter obediunt, curiositatem disputandi, aut auctoritatem, seu temeritatem potius prædicandi, nullo modo libi usurpant, nec se vel alias seu alios quoslibet præmissis opinionibus, erroribusque involvunt: nec illa super his est aut fuit hactenus nota seu suspicio contra eas, quæ ipsas dissimiles à luce sua constringeret, ut nullis earum, quæ perpetuam fidei Domino continentiam devoverent, occasio præbeat ad lapsum: & ne periculis, dannis, & scandalis plurimis, quæ proinde veniunt, sequentur, pro provisio ecclæsæ moderna occupentur: beguinæ hujusmodi inculpabiles (ut præmittitur) nec suspeccias sub prohibitione & abolitione præmissis (quia de ipsis prædecessor noster præfatus nullatenus sensisse dignitatum) de fratribus nostrorum consilio declaramus & volumus non includi: Locorum ordinarii nihilominus injungentes, ut eas sub peccatu hujusmodi, nullatenus molestatæ permittant. Et si quid forsitan ex hoc in bonis aut iuribus à quibuscumque conera eos attentatum est haftenuit, vel attentari contigerit in futurum, per illos predictos ordinarios austro. in statum reduci debitum volumus: Invocato (si opus fuerit) auxilio brachii a seculari. Ceterum statum beguinarum hujusmodi, quas esse permittimus (nisi de his per sedem Apostolicam alter ordinatum extiterit) nullatenus ex præmissis intendimus approbare. Locorum autem ordinarios, & alios, ad quos prædicta spectabunt, curam peregrinem & sollicitudinem debitam præcipimus adhibere, ne præmissarum sequentes invia, & ipsarum actus temerarios imitando, præmissis erroribus, & disputatione & prædicacionum temeritatibus se involvant: eas, quæ contra prædicta præsumperint, per censuram ecclæsticam (appellatione postposita) compescendo. Porro mulieres, quodeunque nomen habentes, quæ de illis, ex quibus prohibito præcesserit, culpabiles se reddiderit, aut merito, notabiles vel suspectæ esse, si statum vel habitat quoque modi mutaverint, vere sub prædicta decernimus remanere censura: & taliter contra eas, per illos, ad quos pertinet, procedi volumus & mandamus, quod ab errore de more revocatae, non ultra inficiant sanas oves.

DE CENSIBVS, EXACTIONIBVS, ET
PROCURATIONIBVS.

TITVLVS X.

CAP. VNICVM.

Taxa præservatione, pabula chartaria, & subsidium chartarium. Salvi prærogativa, conventiones, constitutio, & prescriptio, & indemnitate pauperum: ubiibz contravenient, puniri transgressore, & eorum familiare, &c. Et locars debet sub rubrica, de censibz, & procurationibz.

Benedictus XII. Episcopus, servus servorum Dei, ad
perpetuum rei memoriam.

Vas electionis Paulus Apostolus egregius predicator, se, & eos qui secum erant, propriis manibus exhibebat, ut pseudo & subdolis operatis sub prædicationis specie lucra sectantibus locum precluderet, & his, quos ipse pauebat pabulo verbi Dei, non existaret onerulus. Sane licet circa mode-

a Brachium seculare potest quandoq; ab ecclæsia invocari.
c. i. de off. ord. in antiqu.

siam in exigendis procurationibus obseruandis i predecessoribus nostris Romanis Pontificibus subiuncta & manaverint instituta, quia tamen (sicur experientia cert) nonnulli prælatorum, neconon diœcesis nomina, vel legatorum Apostolicæ sedis, de quibus nullum ciuent mentionem exprefse, si se reddiderint & redirent in dictum procurationum exactiōibus eos, ut oppresi subditi hujusmodi onera nequeant portare: & viiūlum longi temporis brevis hora consumat. Nos attendent, quod parentes debet invocari filii, non delitus fastidiosis eorum habitationem afforbere: ac cupientes pro diversitate condicione visitantium prælatorum & Provinciarum, scilicet ecclæsticarum etiam facultatum, cerum modum iustitiam visitantibus, & suppontabilem visitans in præcis fore de cetero obseruandum: de fratribus notis consilio præfatis constitutionis edito dictionis, quæ cum in Francia, Navarre, Majoricam regni, ac Provincias, & partibus adjacentibus, & in vicinie eius neconon in Delphinitu, Burgundia, Sabaudie, Imerica, & Forcalquieri comitatibus, Archiepiscopio Ascopi, ac alii prælati & personæ ecclæsticæ, quæ id de jure vel confuetudine competit, suos subditi personaliter visitabunt: Idem Archiepiscopi & i. i. suffraganeorum: suorum cathedralibus ecclæsias pro curatione unius diei, five in viciuibus, five in viliuibus in pecunia, ultra trecentorum: à monasteriis & alijs ecclæsias, vel prioratibus secularibus vel regularibus, habentibus collegium vel conventum ducentorum vel pluriū personarum, ultra ducentorum: quinquaginta. Ab habentibus vero pauciorum personalium collegium seu conventum, & quibuslibet alijs ecclæsias, prioratibus & locis, ultra ducentorum. Ab ecclæsias cathedralibus, habentibus collegium vel regularibus, ultra ducentorum: Ab monasteriis vero & ecclæsias alijs, regularibus vel regulariis, habentibus collegium vel pluriū personarum, ultra centorum quinquaginta. Ab habentibus vero pauciorum personarum collegium seu conventum, & quibuslibet alijs ecclæsias, prioratibus & locis, ultra centrum: Ab ecclæsias alijs, prioratibus & locis, ultra centrum: Abbates quoque a monasteriis vel prioratibus regularibus collegium duodecim vel pluriū personarum, ultra centum: Ab alijs quoque habentibus non collegio, ac ecclæsias, prioratibus & locis quicunque ultra centrum: Archidiaconi quoque, ultra xxxv. Arzobispes quoque, ultra viii Turonens. argenti valorem regi eis præsumant. Si vero præfati Archiepiscopi, priapi, & personæ ecclæsticæ ex privilegio Apostoli per vias visitare, & procurations recipere valeant in pecunia numerata: Idem Archiepiscopi a suis & suis cathedralibus ecclæsias, ultra centum & xx. à monasteriis vero & ecclæsias alijs, à prioratibus secularibus & regularibus, habentibus collegium duodecim vel pluriū personarum, ultra centum. Ab habentibus vero minus collegio, & quibuslibet alijs ecclæsias, prioratibus & locis, ultra xxx. Episcopi etiam ab eisdem ecclæsias, monasteriis, prioratibus, atque locis, ultra xxxx. Abbatibus ultra lx. Archidiaconi, ultra xxx. Turonens. argenti valorem, non recipiant quoquo modo. In Alemania, Anglia, Hungaria, Bohemia, Polonia, Norvegia, Dacia, Scotia, & Svecia regni, terris, ac Provinciis, & partibus eisdem adjacentibus Archiepil. & Episc. alii quoque prælati, & personæ ecclæsticæ, cum (ut præmissum) personaliter visitabunt, idem Archiepil. & Episc. etiam præ-